

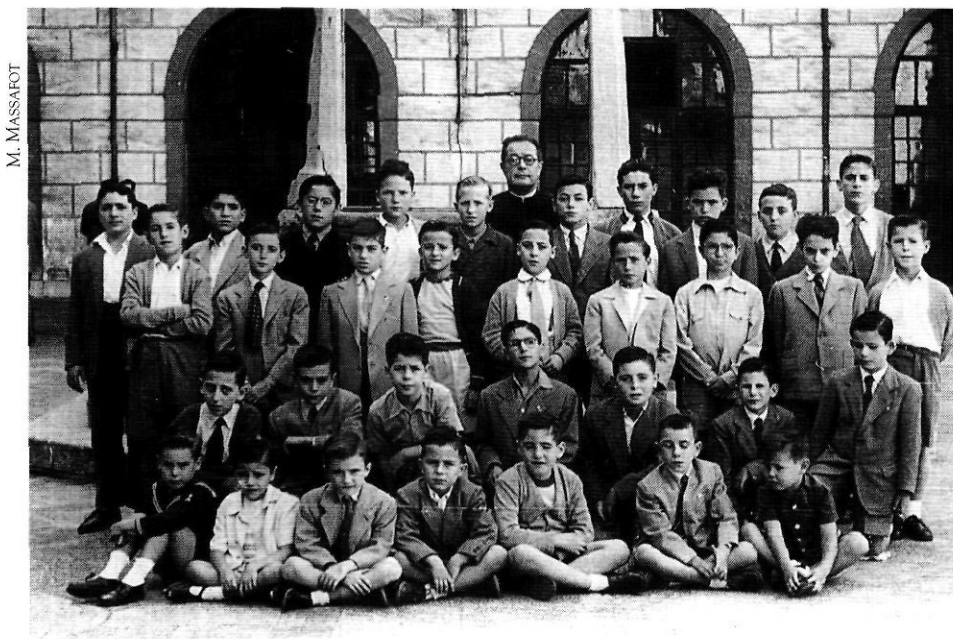
L'escolania del Mercadal

crònica

El lector em sabrà perdonar que iniciï una crònica actual de la ciutat des d'una perspectiva tan personal i emotiva. Però, precisament aquesta, no sabia començar-la d'una altra manera. Fa pocs mesos, em vaig retrobar amb un antic company sacerdot que, de seguida, em va retreure que hagués escrit i publicat tant de paper sobre el clericalisme històric de Sant Feliu de Guíxols. I el seu primer i principal argument va ser aquest: "Que no et recordes de mossèn *Fernando*? Sense ell no hauries arribat on has arribat!" És ben cert. Però no en el significat estricte i immediat de les seves paraules, perquè d'arribar no he arribat enlloc que sigui molt diferent i –menys encara– noble d'on han arribat els altres vaillets que, el decenni dels quaranta, vivien al carrer de la Barca. La majoria érem immigrants, fèiem vida al carrer i ens ajuntàvem amb gitanos i fills

de les dones de la vida; una mica al marge del que succeïa a l'altre costat de l'Onyar, al barri del Mercadal. Però d'aquell petit món gironí de la postguerra –avui gairebé no en volen deixar ni rastre– van sortir bones persones i bons professionals que, independentment de la seva preparació intel·lectual o dels béns materials que hagin arribat a posseir, han servit amb la mateixa dignitat la nostra ciutat. El company clergue que volia fer-me reflexionar tenia, en canvi, raó en un altre sentit, més profund, de les seves paraules. El record de mossèn Ferran Forn i Navarro, per a nosaltres Mn. *Fernando*, sí que ens ha ajudat i molt –a mi, a tots els que el dia 18 d'octubre en vam celebrar el centenari del seu naixement i als centenars d'exalumnes que han passat per l'escolania del Mercadal– a ser, a viure, simplement; sense tenir més coses que els altres ni una bona situació material en la vida. A ser feliços, fent que ho siguin els altres. Ens va fressar, amb paraules i –sobretot– amb fets, el llarg i difícil camí d'una vida amb un cert sentit, amb alguna cosa en què creure. El mestre de l'escolania del Mercadal irradiava bondat, i la tendresa el desbordava. Per sort, hem estat nombrosos els qui en podem donar testimoni. Del perfil humà del capellà gironí –que tampoc no cal mitificar– ja se n'ha escrit moltes pàgines. El mestre Francesc Civil ho resumia així: «Mossèn Forn, més que un gran mestre, fou un afortunat pedagog i un apòstol de la joventut». Efectivament, ser de l'escolania de la parròquia

L'escolania del Mercadal de l'any 1954

M. MASSAFOT

del Mercadal significava l'oportunitat d'aprendre música i d'aprendre-la ensenyant els més petits. Aquest era el secret de la seva «afortunada» i activa pedagogia: els alumnes grans esdevenien mestres dels petits cantaires. Tanmateix, durant la dècada dels anys quaranta i cinquanta, pertànyer a l'escolania de Mn. Forns volia dir més coses i potser més importants. Representava, en ple rigor de la dictadura, l'única possibilitat de conèixer i estimar el país i la seva llengua. L'enumeració, tan sols, de les sortides i excursions que s'organitzaven podria constituir tot un capítol de l'excursionisme gironí de l'època, com a mitjà d'educació en el plaer i el bon humor. D'altra banda, les classes de català –la diferència fonètica i fonològica entre «rosa» i «rossa», la pronunciació de la «ll», que tant ens costava als castellanoparlants, etc.– les vam rebre amb guixades sobre la

Alumnes i antics alumnes canten plegats, 1958.

negra pissarra amb pentagrames del local que l'escolania tenia a sobre de la sagristia de la parròquia del Mercadal. Integració, convivència i germanor són, doncs, altres conceptes abstractes que, a través de l'espontània i sàvia concreció del seu director,

podrien definir perfectament el que era l'escolania.

El mes d'octubre passat els excantaires vam celebrar tot això. El 75è aniversari de l'inici de la direcció de l'escolania del Mercadal, per part de Mn. Ferran Forns (1897-1970), ha coincidit amb el centenari del seu naixement. Retrobament i cançons d'aquell temps. Nostàlgia per un món i un temps que han passat definitivament? Alguna cosa d'això hi deu haver. Però també hi ha alguna cosa que perdura en el més íntim de la nostra memòria: els gestos d'un home bo que, sumats als altres que anem trobant per la vida, ens ajuden a viure i a seguir lluitant per a fer un món més amable i solidari.

ÀNGEL JIMÉNEZ

Detall d'un grup de «joves» cantaires.

